

Projekt pn. „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Nowoczesne metody diagnostyki i terapii czerniaka

lek. Małgorzata Dominiak, specjalista dermatologii i wenerologii

Czerniak jest najbardziej złośliwym spośród nowotworów skóry. Może też wystąpić na błonach śluzowych i w gałce ocznej. Charakteryzuje go szybki wzrost oraz możliwość tworzenia wczesnych i licznych przerzutów. Wykrycie go i usunięcie chirurgiczne na wczesnym etapie daje szansę na skuteczne wyleczenie.

Niestety w ostatnich latach zachorowalność na czerniaka znacząco rośnie. Do wystąpienia tego nowotworu może dojść w każdym wieku. Najwięcej zachorowań notuje się wśród dorosłych w wieku 35-49 lat oraz w wieku 60-74 lat. Rozpoznanie czerniaka na wczesnym etapie ma kluczowe znaczenie dla rokowania pacjenta. Im bardziej zaawansowy nowotwór tym mniejsze szanse na skuteczne wyleczenie.

Regularne kontrole czyli coroczne badania znamion u dermatologa lub chirurga onkologa mogą pozwolić na postawienie rozpoznania czerniaka na wczesnym stadium. Jakie korzyści przynosi wczesne rozpoznanie choroby? Umożliwia niemal całkowite wyleczenie aż u 97% pacjentów. Żeby tak dobre wyniki zostały osiągnięte należy znać zasady profilaktyki czerniaka, a w przypadku podejrzeń jak najszybciej skonsultować się ze specjalistą.

Największą uwagę na stan swojej skóry powinny zwracać osoby, które spędzają dużo czasu na świeżym powietrzu, ze względu na wykonywaną pracę (np. marynarze, rolnicy, branża budowlana) lub hobby (np. jazda na rowerze, prace w ogrodzie). Korzystanie z solarium to również istotny czynnik ryzyka nowotworów skóry. Szczególnego zainteresowania wymagają także osoby o jasnej skórze, łatwo ulegającej oparzeniom.

W ramach profilaktyki należy systematycznie kontrolować zmiany zachodzące w obrębie starych lub nowo powstałych znamion a zauważone nieprawidłowości i niepokojące cechy zgłaszać lekarzowi.

Zaleca się, aby podczas samokontroli znamion zwracać uwagę na pięć charakterystycznych cech czerniaka określanych jako “Czerniakowe ABCDE”. Są to:

- **A-symetria** – znamię o nieregularnym kolorze/kształcie;
- **B-rzegi poszarpane** – znamię, którego brzegi nie są gładkie, które nie jest okrągłe/owalne;

Projekt pn. „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

- **C-zerwony, czarny**, niejednorodny kolor znamienia;
- **D-uży rozmiar** – znamię o wielkości powyżej 5 mm;
- **E-wolucja** – znamię, w którym w krótkim czasie zachodzą zmiany, powiększa się, unosi nad powierzchnię skóry, swędzi lub daje inne dolegliwości

Specjalista dermatolog lub chirurg onkolog w pierwszym etapie diagnostyki wykonuje badanie dermoskopowe (powiększenie 10-krotne) lub wideodermatoskopowe (powiększenie 20-100-krotne) które pozwala mu dostrzec zaburzenia struktury znamienia wcześniej niż staną się one widoczne dla pacjenta. Urządzenia do dermatoskopii emitują specjalny rodzaj światła, który pozwala uwidocznić zmiany nie tylko na powierzchni ale też poniżej naskórka.

Badanie tego rodzaju jest niebolesne i nieinwazyjne.

W dalszym etapie zaleca się usunięcie chirurgiczne zmiany podejrzanej (tzw. biopsja). Próbki zmiany są przesyłane do laboratorium, gdzie są oceniane pod mikroskopem przez lekarza patomorfologa. Biopsja jest jedyną pewną metodą postawienia rozpoznania czerniaka.

W ostatnich latach, dzięki rozwojowi nowych metod terapeutycznych poprawiają się wyniki leczenia pacjentów. Leczenie chirurgiczne, leczenie ukierunkowane molekularnie, immunoterapia i radioterapia są opcjami terapeutycznymi, które mogą być zaproponowane pacjentowi przez lekarza. Należy pamiętać, że dla wyboru metody leczenia ważny jest stopień zaawansowania choroby. Najczęstszym sposobem leczenia czerniaka jest operacja. Im wcześniej wykryty nowotwór tym większe szanse na powodzenie terapii.

Poradnia ORTMED Sp. z o.o. w Łodzi zaprasza do udziału w projekcie „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej.

PORADNIA ORTMED SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
ul. Wodnika 7; 91-498 Łódź
Telefon: 42 658 29 39

Stworzenie artykułu oraz jego publikacja jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt pn. „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

**CHROŃ
BADAJ
ZAPOBIEGAJ**

"Wspólnie przeciwko czerniakowi!
Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkań-
ców województwa łódzkiego"

Program profilaktyki nowotworów skóry ze szczególnym
uwzględnieniem czerniaka złośliwego dla mieszkań-
ców województwa łódzkiego

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Rzeczpospolita Polska

województwo łódzkie

Unia Europejska Europejski Fundusz Społecznego